

РЕШЕНИЕ

№ 6

гр. София, 08.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на дванадесети февруари през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: полк.ЛИДИЯ П. ЕВЛОГИЕВА

Членове: полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ
подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ П. СТОЯНОВА

в присъствието на прокурора М. Б. Б.

като разгледа докладваното от подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ Въззивно наказателно дело от общ характер № 20246000600076 по описа за 2024 година

Производството пред Военно-апелативния съд е по реда на чл. 313 и сл. от НПК. Образувано е по жалба на подс. капитан Й. М. С., срещу Присъда № 8/28.05.2024 г. постановена по НОХД № 1/2024 г. по описа на Военен съд – София, с която тя е призната за виновна в това, че на 03.04.2023 г., в гр. С., в ж.к. „Л.“, държала огнестрелно оръжие пистолет „Макаров“, с фабричен № и 29 бр. боеприпаси за него, не взела необходимите мерки за сигурност, предвидени в чл. 59, ал. 1 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, като не изпълнила задължението си да ги опази от достъп на други лица и от това е последвало причиняването на смърт на едно лице – К.А.Б. ЕГН: *****, като подсъдимата С. не е искала и не е допускала това, поради което и на основание чл. 338, ал. 3, вр. ал. 1 и чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК, е осъдена на 2 години лишаване от свобода, като на основание чл. 66, ал. 1 от НК изпълнението на така наложеното наказание е отложено за срок от 3 години. На основание чл. 189 от НПК подсъдимата е осъдена да заплати направените по делото разноски.

В жалбата се сочи, че при разглеждане на делото са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, Военен съд – София не е установил правилната фактическа обстановка по делото и е направил невъзможно въззивната инстанция да извърши проверка на неговата дейност, както по събиране на доказателствата по делото, така и по аналитичната му такава. Твърди се, че атакуваната присъда не е мотивирана, тъй като анализа на доказателствата и съжденията от правна страна са оскъдни и удовлетворяващи само обвинителната теза. Според защитата са налице противоречия в мотивите, които правят неясна волята на съда – веднъж е прието, че подс. С. - „не е искала и не е допускала това да се случи“, което сочи на отсъствие на умишлено деяние, след това – че деянието е извършено при евентуален умисъл. Излагат се доводи и за неправилно приложение на материалния закон, като се настоява, че възведената с обвинителния акт правна квалификация на деянието не отговаря на събраните по делото факти. В съдебно заседание изложеното във въззивната жалба (с допълнение) се поддържа. Защитникът адв. Т. САК акцентира, че е над разумното за всеки нормален човек, в случая на подсъдимата, да очаква, че любимият ѝ човек (К.) има паралелна връзка и ще измислил коварен план да си осигури си достъп до касата е да убие другата жена. Настоява, че прокуратурата е следвало да представи доказателства, дали подсъдимата е нарушила правилата за съхранение на оръжието, или К. се е снабдил с ключ от касата (дубликат/преправен/шперц). Също така защитата релевира възражения, че съдебно-медицинска експертиза не следвало да се кредитира, тъй като по нея няма правилно конституиране на вещи лица, което прави негоден целия неин резултат. Пледира се за постановяване на оправдателна присъда или алтернативно – за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд. Подсъдимата настоява да бъде оправдана по обвинението, повдигнато ѝ от Военно-окръжна прокуратура – София.

Представителят на държавното обвинение намира обжалвана присъда за правилна и законосъобразна. Счита, че първоинстанционният съд е изследвал всички относими факти и обстоятелства, в резултат на което е установил, че подсъдимата е осъществила от субективна и от обективна страна състава на престъпление по чл. 338, ал. 3, вр. ал. 1 от НК. Соци, че деянието подсъдимата е извършила с евентуален умисъл и в резултат на умишлено нарушаване на задължението за вземане на всички необходими

мерки за сигурност при съхранението на оръжието, е настъпил посочения в ал. 3 на чл. 338 от НК вредоносен резултат, който се намира в причинно-следствена връзка с изпълнителното деяние по ал. 1. Счита, че в хода на наказателното производство не са били допуснати процесуални нарушения от категорията на съществените такива. Излага съображения, че при индивидуализацията на наказанието съдът е правилно е приел наличието на изключително смекчаващо отговорността обстоятелство, а именно – множество проявни форми за продължителен период от време на упражненото домашно насилие от страна на К. спрямо подсъдимата. Като настоява, че съдът правилно е приложил и института на условното осъждане, прокурорът пледира за потвърждаване на атакувания съдебен акт.

Военно-апелативният съд констатира, че въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от страна имаща право и интерес да обжалва, в срока по чл. 319, ал. 1 от НПК. Разгледана по същество същата е **неоснователна**, по следните съображения:

Производството пред първа инстанция е протекло по реда на глава XXVII от НПК, в частност – по чл. 371, т. 1 от НПК, иницирано от подсъдимата С. и защитника й. В тази процедура ВС – София е одобрил съгласието да не се разпитват част от свидетелите: серж. А.А.Н., серж. М.Й.М., кап. Н. Л.а Г., редник Е.И.Е., ст. лейт. А. М.ов Т. и М.С.К., както и експертите от НИКК – МВР изготвили приобщените по делото дактилоскопната експертиза Протокол № ../ДКТ – 147 от 12.04.2023 г. по ДП № 513 ЗКМ 77/2023 г. по описа на СДВР и Комплексната експертиза Протокол № 23/БАЛ – 69 от 11.04.2023 г. по ДП № 513 ЗКМ 77/2023 г. по описа на СДВР. Събраното в досъдебното производство било непосредствено ползвано от решаващия съд – чрез прочитане на съставените протоколи в съответствие с чл. 373, ал. 1 от НПК и по реда на чл. 283 от НПК. Предвид разпоредбата на чл. 119 и чл. 121, ал. 1 от НПК, ВС – София заличил като свидетел по делото К. К. К..

След съвкупна преценка на събрания по делото доказателствен материал, първата инстанция правилно е установила фактологията по делото,

основното в която е следното:

Подсъдимата капитан Й. М. С. постъпила като офицер в БА през 2018 г. и от 01.07.2020 г. заемала длъжност „.....“ от в.ф. – М.. По време на службата била награждавана многократно и имала едно дисциплинарно наказание „мъмрене“ от 2019 година.

През месец декември 2018 г. подс. С. се запознала с К. К. К. и в началото на 2020 г. двамата заживели заедно. Във времето К. започнал да осъществява физически и психически тормоз върху нея, но тя се надявала, че отношенията им ще се оправят.

През 2019 г., с намерение да участва във военните шампионати по стрелба, подс. С. придобила пистолет „Макаров“, калибър 9x18, фабричен № От РУ – С. й било издадено Разрешително №/03.07.2019 г. за съхранение, носене и употреба на огнестрелно оръжие, със срок на валидност до 02.07.2024 година. Въпреки, че във всички подадени документи подс. С. посочила, че ще съхранява пистолета на постоянния си адрес в гр. С., ул. „.....“ № ... вх., тя взела оръжието със себе си в гр. С.. В началото на 2020 г. подс. С. се пренесла при приятеля си, в апартамент собственост на майка му М.К. на адрес гр. С., жк. „Л.“ Подс. С. и К. поставили в жилището метална каса, където тя съхранявала пистолета си, а той – задграничния си паспорт. Към касата имало два ключа, единия бил в подс. С., а другия – в К., като те имали достъп независимо един от друг. Подсъдимата С. не уведомила – МВР, че съхранява оръжието си в гр. С..

На 27.02.2020 г. К. и подс. С. се скарали и тя пренощувала извън апартамента. На 28.02.2020 г. подсъдимата се обадила и му казала, че иска да й върне оръжието, но отново се скарали. Тогава К. взел от касата пистолета на подс. С. (в черна кутия), задно с 29 бр. патрони и два пълнителя, отишъл пред бл. 750 в ж.к. „Л.“ – гр. С. и сигнализирайл на тел. 112, че е намерил оръжие до кофите за боклук. На място пристигнали полицаи и К. с Протокол за доброволно предаване им дал пистолета на подсъдимата, боеприпасите, пълнителите и черната кутия. Образувана била преписка 3384 р-7701/28.02.2020 г. по описа на – СДВР. Проверка извършил свид. Д.Ч., като в хода ѝ се установило, че К. подал заблуждаващ сигнал на тел. 112. На К. К. бил съставен акт за установяване на административно нарушение (АУАН) – за нарушение по чл. 28 ЗНССПЕЕН112. АУАН, за нарушение на чл. 59, ал. 1 от

ЗОВВВПИ, бил съставен и на подс. С. – за това, че „на 28.02.2020 г. в гр. С., ж.к. „Л.“, бл., не е опазила от достъп на друго лице К. К. К., притежаваното от нея късоцевно огнестрелно оръжие пистолет марка „Макаров“, калибър 9x18 мм., фабричен номер, с издадено от РУ – С. разрешение №/03.07.2019 г., валидно до 02.07.2024 година“. С Наказателно постановление № 3/04.03.2020 г. издадено от – СДВР, на подс. С. била наложена глоба в размер на 500 лева. Преписката била изпратена на Софийска районна прокуратура и с Постановление № 13893/18.03.2020 г., прокурор отказал образуване на досъдебно производство. Оръжието ѝ било върнато, а служители на – СДВР ѝ обърнали внимание, за в бъдеще да съхранява оръжието съгласно изискванията на ЗОВВВПИ. На 27.05.2020 г. подс. С. заплатила наложената ѝ глоба. След този случай, подс. С. се върнала при К. и двамата продължили да съжителстват в апартамента в ж.к. „Л.“ – гр. С..

На 03.04.2023 г. около 17.40 – 17.45 ч. подс. С. се прибрала от работа и К. ѝ казал, че трябва да остави пистолета си в поделението в М.. Тя взела пистолета от касата в апартамента и с автомобил двамата отишли до в.ф. – М.. Подс. С. влязла в поделението и оставила пистолета в метален шкаф в канцеларията си. Върнала се при К. и потеглили с автомобила обратно към гр. С., като на бул. „Л.“ били спрени за проверка от полицейски патрул. След това полицаите ги съпроводи до 03 РУ – СДВР, където питали подс. С. дали познава момиче на име К. (Б.) и знае ли, че има връзка с К. К.. С. им отговорила, че не познава Т.а момиче, не знае за тяхна връзка и им казала, че оставила личното си оръжие в поделението в М.. След разпита подс. С. се прибрала в апартамента където живеела с К. К., а той се прибрал в ранните часове на 05.04.2023 г., когато тя спяла. На сутринта подс. С. отишла на работа и когато се прибрала, двамата отишли на гости. На връщане, К. бил задържан, а подс. С. била откарана в СДВР и била разпитана като свидетел.

Тези действия били предприети от полицията, във връзка с това, че на 03.04.2023 г. около 17.00 ч. в гр. С., ж.к. „З.“, ул. „К.“ № 1, с късоцевното огнестрелно оръжие пистолет „Макаров“, калибър 9x18, № – оръжието на подс. С., била причинена смъртта на К.А.Б. с ЕГН *****, чрез произведени два изстрела в торса ѝ. Видно от Комплексната експертиза Протокол № 23/БАЛ – 69 от 11.04.2023 г. изготвена от ВЛ от ЦЕКИ НИК – МВР по Досъдебно производство № 77/23 г. по описа на СДВР, пр. пр. 9201/23

г. по описа на СГП (приобщена към настоящото наказателно производство), изстрелите са произведени именно с това оръжие (т. 9.3. – гилзата е стреляна с пистолет „Макаров“, калибър 9x18, №). С Протокол за претърсване и изземване от 07.04.2023 г., одобрен от СГС, пистолетът бил приобщен като веществено доказателство по образуваното Досъдебно производство № 77/23 г. по описа на СДВР (пр. пр. № 9201/23 г. по описа на СГП). По посоченото ДП на СГП, с Постановление от 07.04.2023 г. като обвиняем за предумишлено умъртвяване на К.А.Б., с пистолета на подс. С. – престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 9 вр. чл. 115 от НК, бил привлечен К. К. К.. В хода на производството му била била взета мярка за неотклонение „Задържане под стража“.

В досъдебната фаза на настоящото наказателно производство, с Постановление на военен следовател от 04.07.2023 г. по ДП № 379-Сл/2023 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – София, била назначена Комплексна съдебно психиатрично-психологична експертиза (КСППЕ). С постановлението, разследващият орган възложил на началника на Клиника психиатрия и военна психология при ВМА – С. да определи вещите лица, които да извършат експертизата и да отговорят на поставените въпроси, касаещи физическото и психическото състояние на Й. С.. Експертизата била проведена от вещи лица полк. доц. д-р Д.Д. – психиатър, д-р Ж.В. – психиатър и майор д-р М.С. – клиничен психолог. Вещите лица дават заключение по КСППЕ, че у освидетелстваната Й. С., не се наблюдават отклонения от нормалното психическо състояние и „... Й. С. е била способна да формира собствена воля в периода на съвместното си съжителство с К. К.; могла е да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си по време на деянието“.

По отношение на доказателствената обезпеченост следва да се посочи, че процесуалният закон не задължава въззивния съд да обективира в решението си нов цялостен и пълен анализ на доказателствената съвкупност, освен в случай, че изрази несъгласие с някои от фактическите и правни изводи на първостепенния съд. В тази насока ВоАС, след собствена преценка на събраните по делото доказателства, подкрепя изложеното от първата инстанция и също счита, че описаната фактическа обстановка се установява от събраните и проверени в хода на съдебното следствие доказателства, както

следва: частично от обясненията на подс. С.; показанията на свидетелите подп. И.К., м-р Р.С.-К., К.Д. Н.К., Д.Ч. и приобщените по реда на чл. 281 от НПК показания на Е.М., Е.Б.; прочетените по реда на чл. 373, ал. 1, вр. чл. 283 от НПК показания на серж. А.Н., серж. М.М., кап. Н. Г., редник Е.Е., ст. лейт. А. Т. и М.К. и експертни заключения на ВЛ по Дактилоскопната експертиза Протокол № 23/ДКТ – 147/12.04.2023 г. и Комплексна експертиза Протокол № 23/БАЛ – 69 от 11.04.2023 г.); от Комплексната съдебно психиатрично-психологична експертиза и разпита на експертите в с.з., както и от всички (подробно посочени от първата инстанция) писмените доказателства, приобщени по делото.

Доказателствената дейност на първата инстанция е осъществена при спазване на разпоредбите на процесуалния закон, което е дало възможност за формиране на решение по фактите, основано на цялостен анализ и при спазване на правилата на формалната логика. Всички доказателства кредитирани от ВС – София и от настоящия състав, по същество са безпротиворечиви, взаимно допълващи се в логична връзка и последователност едно спрямо друго, а обсъдени в процеса на верификацията им поотделно и в тяхната съвкупност, по безспорен начин установяват главния факт в процеса.

При правилно изяснена фактическа обстановка, решаващият състав е направил верен правен извод, че с деянието си подс. Й. М. С. е осъществила и от обективна и от субективна страна състава на престъпление по чл. 338, ал. 3, вр. ал. 1 от НК, като на 03.04.2023 г., в гр. С., в ж.к. „Л.“, като държала огнестрелно оръжие – пистолет „Макаров“, с фабричен № и 29 бр. боеприпаси за него, не взела необходимите мерки за сигурност, предвидени в чл. 59, ал. 1 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, не изпълнила задължението си да ги опази от достъп на други лица (К. К.), и от това е последвало причиняването на смърт на едно лице К.А.Б. с ЕГН *****, като подсъдимата не е искала и не е допускала това.

ВоАС споделя напълно мотивите, изложени от първата инстанция и също счита, че в казуса е установено, че подс. С., с валидно разрешение за дейности с огнестрелно оръжие по ЗОВВПИ, притежавала пистолет

„Макаров“ кал. 9x18, фабричен № Оръжието тя съхранявала не на заявления пред органите на полицията адрес в гр. С., а в дома в който живеела на съпругески начала с К. К. – гр. С., ж.к. „Л.“ В нарушение на правилата по чл. 98, ал. 1 от ЗОБВВПИ „Огнестрелните оръжия и боеприпасите за тях се съхраняват ... за физическите лица на постоянния им адрес или настоящ адрес, за който е издадено удостоверение от съответната община. Когато огнестрелните оръжия и боеприпасите за тях се съхраняват по настоящ адрес, физическите лица подават заявление за уведомяване до съответния началник на РУ на МВР по постоянен и по настоящ адрес“, тя не уведомила за това – МВР. По делото безспорно се установи също, че подс. С. не взела необходимите мерки за сигурност, предвидени в чл. 59, ал. 1 ЗОБВВПИ „Лицата, получили разрешение за придобиване, съхранение, носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях и разрешение за придобиване и/или съхранение на взривни вещества и пиротехнически изделия, са длъжни да ги опазват от кражби, изгубване и достъп на други лица и да предприемат мерки за недопускане на злополуки или наранявания при употребата им“. В случая подс. С. не взела мерки да опази оръжието си от К. К.. В резултат на неопазване от страна на подсъдимата на пистолета „Макаров“ №, на 03.04.2023 г. около 17.00 ч. в гр. С., ж.к. „З.“, ул. „К.“ № 1, с това оръжие били произведени два изстрела в торса на К.А.Б. с ЕГН *****, които причинили нейната смърт. За предумишлено умъртвяване на Б., с пистолета на подс. С. – престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 9 вр. чл. 115 от НК, като обвиняем бил привлечен К. К. К. – мъжът с когото подсъдимата съжителствала в апартамента в ж.к. Л. и където тя съхранявала оръжието си.

Правилно първата инстанция е преценила, че инкриминираното в обвинителния акт бездействие на подс. С. се състои в неизпълнение на предвидените мерки за сигурност по чл. 59, ал. 1 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия. Според тази норма, лицето, което е получило разрешение за придобиване, съхранение, носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях и разрешение за придобиване и/или съхранение на взривни вещества и пиротехнически изделия, е длъжно да ги опазва от кражби, изгубване и достъп на други лица, и да предприеме мерки за недопускане на злополуки или наранявания при употребата им, като в диспозицията на чл. 338, ал. 1 от НК тези предписания са преповторени. Преценката доколко са изчерпани от подсъдимата всички

необходимите мерки за сигурност е фактическа – изводима от доказателствените източници, тъй като в посочената разпоредба от ЗОБВВПИ са формулирани общи правила, без посочване на точно съдържание на действията на задълженото лице за характера, вида и начина на осъществяване на мерките, с които да се постигне необходимата степен на сигурност. В случая, мерките за сигурност, предприети от подсъдимата при държането на оръжието са изведени от установените данни за нейното поведение, относно мястото и начина на съхранението на това оръжие при конкретните условия – съхранявала е оръжието в касата, който не е под непрекъснат физически или технически надзор, със знанието си, че назад във времето е предоставила втори ключ на К. и не е осигурила независимо от това заключване. Без значение в случая е обстоятелството, че подсъдимата не е знаела за паралелната връзка на К. с К. Б. и намеренията му, но освен, че нейните лични отношения с него са били проблемни, то подс. С. е получила един изключително ясен знак за склонността му за злоупотреба с оръжието й – случая от 2020 година. При тези обективни данни, установени по делото е възможен само един извод – подсъдимата е могла и е била длъжна от обективните обстоятелства, да предвиди, че К. съзнателно ще преодолее създадените предохранителни мерки, взети от нея за изолиране достъпа на трети лица до оръжието, осъществявайки намерението си за използване на оръжието.

Затова ВС – София правилно е приел, че подсъдимата не е взела необходимите мерки да предотврати „достъп на други лица“ до притежаваното от нея огнестрелно оръжие и с това – да не допусне с него да се злоупотреби. Така подсъдимата е дала възможност на К. да вземе от касата оръжието и с него да се реализират смъртоносните изстрели спрямо К. Б.. Ерго – съществува пряка причинно-следствена връзка между невземане на мерки за сигурност при съхраняването на оръжие от подсъдимата и последвалата смърт на младата жена, именно от изстрелите възпроизведени с това оръжие.

По отношение на субективната страна, правилно решаващият състав е посочил, че подс. С. като наказателно-отговорно лице (пълнолетно и вменяемо), е могла е да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си по време на деянието по чл. 338, ал. 3, вр. ал. 1 от НК – логично е съзнавала, че не е взела необходимите мерки за законосъобразното

и безопасно съхранение на личното си оръжие, но не е искала и не е допускала че от това ще последва причиняването на смърт на К. Б.. В случая формата на вината за нарушаването на правилата за безопасност (по ал. 1) е умисъл във вида евентуален, а по отношение на вредоносния резултат (по ал. 3) – непредпазливост във вида небрежност.

Предвид изложеното и ВоАС счита, че подс. С. и от обективна и от субективна страна е осъществила състава на престъплението по чл. 338, ал. 3, вр. ал. 1 от НК и се солидаризира с изложеното в мотивите на атакувания акт, че причина за извършване на престъплението е проявената ѝ безотговорност за опазване на личното си оръжие и боеприпаси.

В хода на производството пред първата инстанция решаващият съд е отговорил на релевираните възражения. Макар повечето да се преповтарят от защитата във въззивното производство, настоящият състав ще ги коментира отново, в изпълнение на задълженията си по чл. 339, ал. 2 от НПК.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че по делото липсват безспорни доказателства за извършено от подс. С. престъпление, тъй като тя отнела достъп на К. до оръжието си и е над разумното за всеки нормален човек, в случая на подсъдимата, да очаква, че любимият ѝ човек има паралелна връзка и ще измислил коварен план да си осигури си достъп до касата е да убие другата жена. Безспорно от обясненията на подсъдимата се изяснява, че фактически (през минал период от време) ключ от касата, в който бил пистолета „Макаров“ имал и К. и дали тя му го е отнела, на практика е без значение за съставомерността на деянието. Това е така, тъй като чл. 59, ал. 1 от ЗОБВВПИ поставя общи изисквания за опазване на оръжието и предприемане на мерки за недопускане на злоупотреби с него, без да разписва конкретно дължимото поведение (в случая – непредоставяне/отнемане на ключа от касата от другото лице), отклонението от което да води до престъпния резултат. При такава регламентация е несъмнено, макар да не е знаела за паралелната връзка на К. с Б. и намеренията му, на базата на миналия ѝ опит (от инцидента със злоупотребата с пистолета ѝ при нарушението от 2020 г.) и цялостното поведение на лицето с което е живеела и от което е била подложена на тормоз, подс. С. е трябвало да съобрази, че е още по-наложително да следва наложилата се в такива случаи житейска практика,

и значително да засили мерките за ефективно ограничаване на достъпа до оръжието си (специално на К.), най-малкото като смени заключващото устройство на касата, или да съхранява оръжието си на адреса посочен в разрешителното в гр. С., а дори (макар и нерегламентирано) в служебната си каса във в.ф. – М. (както фактически е постъпила на 03.04.2023 година). Тук ВоАС ще отбележи, че макар и да е била подложена на негативно физическо и психическо въздействие от К. К., видно от заключението на ВЛ по КСППЕ, подс. Сотирова е била способна да формира собствена воля в периода на съвместното си съжителство с него. В конкретния случай подсъдимата не взела мерки съгласно специалния закон, към който препраща бланкетната норма на процесния състав, като съществува пряка причинно-следствена връзка между невземане на мерки за сигурност при съхраняването на оръжие и използването му за причиняване на смърт. Ето защо, неоснователно е възражението на защитата, че не е осъществено изпълнителното деяние на престъплението по чл. 338 НК.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че по делото неправилно е кредитирана КСППЕ, по която вещите лица са посочени не от разследващ орган. В тази насока защита твърди, че по този начин няма правилно конституиране на вещи лица като участници в процеса, което прави негоден резултат от експертизата. При прочита на материалите по делото се установява, че в ДП, с постановление от 04.07.2023 г. на военен следовател, е била назначена КСППЕ. Разследващият орган е възложил на началника на Клиника психиатрия и военна психология при ВМА – С., да определи вещите лица които да извършат експертизата и отговорят на поставените в постановлението въпроси, касаещи физическото и психическото състояние на обвиняемата Й. С.. Съгласно чл. 145, ал. 1 НПК в акта, с който се назначава експертизата, следва да се посочат трите имена, образованието, специалността и т.н. на вещото лице или наименованието на учреждениято, в което то работи. Ерго – когато в постановлението на разследващия орган, с което се възлага експертизата не са вписани имената на конкретни експерти, безспорно е налице нарушение на правилата по НПК. ВоАС обаче стои на позиция, че това нарушение не е съществено и не води до опорочаване на самото заключение, а на практика е осигурено изпълнение на поставените задачи, от компетентни в съответната област специалисти. Няма пречка, съобразно нормата на чл. 145, ал. 1 от НПК, експертизата да бъде възложена чрез общо посочване в акта за

назначаването ѝ на учреждение или научен институт, като определянето на специалистите, които да я изготвят, да се осъществи от ръководителите на съответните институции или звена – в този смисъл Решение № 50118/10.01.2023 г. по НД № 555/2022 г. II НО на ВКС (както и Решения №№ 326/2018 г. II НО, 96/2019 г. III НО, 206/2019 г. III НО, 20/2022 г. II НО на ВКС). По делото няма никакво съмнение, че вещите лица изпълняват условието по чл. 147 НПК – да са специалисти в съответната област, както и че не попадат в ограничението на нормата на чл. 148, ал. 1 НПК. Затова настоящият състав не съзира фатален проблем с начина на назначаване на посочените експерти за вещи лица. По делото няма основания за съмнение в обективността, безпристрастността и наличието на специални познания на съответните вещи лица, поради което резонно първостепенният съд (и настоящият състав) базира изводите си и върху техните заключения.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че присъдата страда от липса на мотиви, че е налице противоречивост в оценката на доказателствата, а от първата инстанция са подбрани подходящи доводи, само в полза на обвинителната теза. В случая решаващият състав безсъмнено е установил подлежащите на доказване обстоятелства по авторството, обективната и субективната страна на престъплението, причинно-следствената връзка между извършеното от подсъдимата и вредоносния резултат, като е извършил обективен анализ на доказателствените източници. Тук ВоАС ще припомни, че единствено съдът разполага със суверенно право да реши кои доказателства да цени и кои да игнорира, а това, че изводите му не съвпадат с мнението на която и да е от страните, не означава, че анализа е превратен, избиращ и непълен. В конкретния случай ВС – София е спазил принципите за обективно и всестранно изследване на доказателствения материал, необходимо за правилното решаване на делото и формиране на вътрешното му убеждение. Принципно, при дефицит на доказателства които да могат самостоятелно да опишат в пълнота процесните събития, съдът следва да установи фактическите обстоятелства, като изгради своето умозаклучение основно върху неутрални доказателствени източници – показания на незаинтересовани от изхода свидетели, писмени документи, веществени доказателства, при съобразяване на резултата от съдебната експертиза (способ за събиране и проверка на доказателствата, когато за това са необходими специални познания), да ги надгради с онези обяснения и

свидетелски възприятия, които са в унисон с тези доказателствена база. В случая решаващият състав е процедирал точно така – стъпвайки на писмени документи и заключенията на вещите лица, надграждайки със свидетелски показания от неутрални източници и отчасти с обясненията на подсъдимата, използвайки метода на дедуктивен анализ и житейска логика, правилно е установил главния факт в процеса. Съображенията, изложени в атакуваната присъда, относно доказаността и средствата за установяване на фактическите положения са изведени от съвкупността логически правилно, при спазване на процесуалния ред. Те дават възможност на страните и на контролиращата инстанция да проследи формирането на вътрешното убеждение на решаващия съд по фактите, включени в обхвата на чл. 102 от НПК, а събраните доказателства като обем, съдържание и интензитет, удовлетворяват стандартите на втората алинея на чл. 303 НПК. Настоящият състав ще отбележи, че известния дефицит на преки доказателства, описващи в пълнота процесните събития, не може да обоснове извод за недоказаност на обвинението. Теоретично една присъдата може да почива дори само на косвени доказателства, стига по безспорен начин да е установена тяхната фактическа и логическа връзка и последователност, която в цялост да разкриват всички съставомерни елементи на престъпно поведение и на тази основа да не е възможен друг извод, освен този за извършеното деяние и авторството му. По делото е събрана достатъчна доказателствена съвкупност (като система от непосредствени и косвени доказателства), водеща до единствено възможния извод, че подсъдимата е автор на престъплението и разкриваща в пълнота механизма на извършването му, като ВоАС не установи факти по делото, който да породят съмнение в тази поредица.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че е налице противоречие в мотивите, по отношение на формата на вина на подсъдимата при осъществяване на деянието. Нормата на общоопасното престъпление по чл. 338 НК е бланкетна и съставът предвижда деянието да се извършва чрез бездействие, изразено в невземане на необходимите мерки за сигурност и особено на такива, предвидени в съответните закони, правилници, наредби или инструкции. Формата на вината за нарушаването на тези правила за безопасност е умисъл в някой от неговите видове (пряк или евентуален), т.е. деецът да е искал или да е допускал извършването на деянието. Вредоносния резултат по квалифицирания състав на чл. 338, ал. 3 от НК от изпълнителното

деяние по ал. 1, се осъществява при форма на вината – непредпазливост в някой от видовете (небрежност или самонадеяност). Отговорност възниква само ако смъртта (в казуса) е пряка и непосредствена последица от умишленото неизпълнение от дееца на вменените му задължения за безопасност при държане и употреба на оръжие. В случая правилно ВС – София е съобразил, че подс. С. по отношение на невземането на необходимите мерки за сигурност е действала при евентуален умисъл (*dolus eventualis*), а по отношение на последвалата смърт – при небрежност/несъзнавана непредпазливост (*negligentia*).

За това престъпление, на основание 338, ал. 3, вр. ал. 1 и чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК, ВС – София е наложил на подс. С. наказание 2 години лишаване от свобода. Първата инстанция е посочила, че при определяне на наказанието съобразява смекчаващи обстоятелства – чисто съдебно минало, отлични характеристични данни и тежкото домашно насилие с множество проявни форми и за продължителен период от време, на което С. е била подложена, както и отегчаващи – наказването ѝ по административен ред за предходно неопазване на оръжието си от достъп на К.. В продължение решаващият съд декларативно е посочил, че са налице „изключителни смекчаващи обстоятелства“ и е определил наказанието на подс. С. под най-ниския предел – 2 години лишаване от свобода. В конкретиката на делото ВоАС не подкрепя решението наказанието да бъде определено при условията на чл. 55 от НК – при наличие на „изключителни смекчаващи обстоятелства“. Решаващият съд не посочил ясно кои са тези обстоятелства, но ВоАС ще отбележи, че „тежкото домашно насилие с множество проявни форми и за продължителен период от време“, по отношение на конкретното деяние може да се приеме за смекчаващо отговорността ѝ обстоятелство, но не е изключително Т.а, тъй като видно от заключението на ВЛ по КСППЕ, подс. Й. С. „е била способна да формира собствена воля в периода на съвместното си съжителство с К. К.“. Безспорно чистото съдебно минало и добрите характеристични данни на подс. С. смекчават отговорността ѝ, но и те не са изключителни обстоятелства. Наред с тях обаче са налице и отегчаващи такива – освен коментираното от решаващия съд административно наказание за предходно неопазване на оръжието си от достъп на К. до него, такъв е и факта, че не е уведомила органите на МВР за нов адрес за съхранение на оръжието (съгласно чл. 98, ал.

1 от ЗОБВВПИ), макар и като офицер от БА и като състезател по стрелба, да е била напълно наясно с опасността, която представлява огнестрелно оръжие, за което системно не е полагала грижи за безопасното му съхранение. Ерго – с оглед конкретиката на делото, ВоАС не открива наличието са многобройни нито на изключителни смекчаващи отговорността на подсъдимата обстоятелства. Всичко това е следвало да се отчете от решаващия съд, който да определи справедливо наказание на подс. С. с приложение на чл. 54 НК, при значителен превес на смекчаващите отговорността й обстоятелства – на минимума посочен в чл. 338, ал. 3, вр. ал. 1 от НК. Въпреки това, предвид липсата на съответен протест от прокуратурата, въззивната инстанция е в невъзможност да интервенира върху наказанието, в посока на неговото утежняване по размер (при приложение на разпоредбата на чл. 54 НК или чл. 55 НК).

ВоАС подкрепя първата инстанция в заключението й, че по отношение на подсъдимата действително са налице всички материално-правни предпоставки за приложението на чл. 66, ал. 1 от НК и с оглед постигане целите на наказанието и преди всичко поправянето й, не е необходимо ефективното изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. В разглеждания случай ефективното изтърпяване на наказанието от подсъдимата за престъплението, което е извършила, би се свело само и единствено до самоцелно и безсмислено възмездие, тъй като обективно липсва необходимост тя да се изолира от обществото, за да се въздейства положително върху нея. В своя житейски и професионален път като офицер от Българската армия до момента подсъдимата е показала, че не е личност с висока степен на обществена опасност. Действително в резултат от престъплението, брутално е прекъснат един млад живот, но решаващия критерий за отлагане изтърпяването на наказанието се обуславя от това, дали е обществено оправдано и целесъобразно, за реалното поправяне на подсъдимата, тя ефективно да го изтърпи. С оглед изложеното ВоАС приема, че са налице условията на чл. 66, ал. 1 НК за отлагане изпълнението на наказанието лишаване от свобода по отношение на подс. С. и за постигане целите по чл. 36 НК не е необходимо тя да бъде принудително изолирана от нормалната си среда, в която живее, както и да се прекъсне нейното професионално развитие в БА. Независимо от липсата на съответен протест от прокуратурата, ВоАС ще посочи, че ВС – София правилно е отложил

изпълнението му за минималния законов срок.

В съответствие с изхода на делото, на основание чл. 189, ал. 3 от НПК, правилно подс. С. И. е осъдена да заплати направените съдебно деловодни разноски – в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Военен съд – София.

Ето защо настоящият състав не намира основания за отмяна или изменение на атакуваната присъдата, която като правилна и законосъобразна, следва да бъде потвърдена.

Водим от гореизложеното, на основание чл. 338, вр. чл. 334, т. 6 от НПК, Военно-апелативният съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Присъда № 8/28.05.2024 г. постановена по НОХД № 1/2024 г. по описа на Военен съд – София.

Решението може да се обжалва и протестира пред Върховния касационен съд на Република България, в петнадесет дневен срок от получаване на съобщенията за изготвянето му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____